

BABILON

ZGODOVINA BABILONA

Babilon, pri reki Evfrat, je postal znan v 19. stoletju let pred Kristusom s strani Amoritov iz Sirije. Od 18. stoletja pr. Kr. je Babilonsko kraljestvo obsegalo veliko ozemlje (kralj Hamurabi je zaznamoval prvo dinastijo Babilona), a je bilo v letu 1595 pr. Kr. napadeno in uničeno. Kasneje, v 7. stoletju pr. Kr. je kralj postal Nebopolesar, ki je skupaj s sinom Nebukadezarjem Babilon ponovno dvignil, tako da je zopet postal močno, bogato in znano kraljestvo. Država je bila sestavljena iz velikega števila mest obdanih z vasmimi. Glava družbe je bil kralj, bolj ali manj absolutni monarh, ki je imel sodno in zakonodajno oblast. Babilonci so spremenili in mešali sumersko dediščino z svojo lastno kulturo. Rezultat takega načina življenja je bil tako dober, da v 1200 letih skorajda ni prišlo do sprememb. Zelo so vplivali na sosednje države, posebno na Asirsko kraljestvo, ki je v celoti prevzelo babilonsko kulturo.

DOSEŽKI

Babilonski kulturni dosežki, ki so temeljili na sumerski kulturi, so imeli velik efekt na cel antični svet, posebno Grke in Hebrejce. Vpliv Babilona je viden v Bibliji, v delih Homerja, v geometriji in astronomiji. Tudi babilonski koncept o tem, kaj je legalno, se je prenesel iz ene oblike v drugo v kar nekaj civilizacijah. Babilonska umetnost še danes navdušuje zgodovinarje. Kot primer, babilonski viseči vrtovi so eno izmed sedmih čudes antičnega sveta.

ŽIVLJENSKI PROSTOR

Sprva so ljudstva v Mezopotamiji postavljala okrogle kočice iz snopov trsja, palmovih vej in blata, ki so bile značilne za primitivne ruralne naselbine. Kasneje so razvili uporabo pečene opeke in blokov (znanih pod španskim izrazom adobe). Ti so bili narejeni iz ilovice, ki so jo posušili na soncu. Razporeditev prostorov in struktura tipične babilonske hiše (bitum) sta se skozi stoletja le malo spreminjali. Sobe so bile razvrščene okrog osrednjega dvorišča. Eno izmed sob je dolg hodnik povezoval z zunanji vrati. Tla dvorišča so bila iz teptane zemlje ali opeke. Hiše niso imele dimnikov, zato so kuhinje (v resnici je šlo zgolj za peč iz zemlje) največkrat stale na dvoriščih. Obramba pred slabim vremenom in pred vročino je bila vzrok, da niso zidali oken, zato so bile edina možnost za prezračevanje ozke odprtine v strehi. Kritina iz trstja in palmovih listov, pomešanih s steptano zemljo, je služila tudi kot terasa. Nanjo so se povzpeli po notranjih ali zunanjih stopnicah, ki so bile narejene iz lesa ali opeke. Zunanost in notranost hiše je bila ometana z apnom. Opaži vrat so bili rdeče pobarvani, ker so verjeli, da ima ta barva moč, ki požene v beg vse zle duhove. Običajno je imela hiša eno nadstropje, klet in kakšno rokodelsko delavnico v pritličju, v večjih mestih babilonskega kraljestva pa večnadstropne hiše niso bile redke. Če je bilo dovolj prostora, so imele tudi vrt. Marsikatera hiša je imela stranišče povezano z greznico.

ŽIVLJENJE

Ko je bil zakon sklenjen, je bila največja želja obeh zakoncev dobiti potomstvo. Najbolj zaželeni so bili moški potomci, vendar so se starši lahko okoristili tudi s hčera. Med nosečnostjo so zelo pazili na žensko in jo varovali pred boleznimi in zli duhovi, za katere so verjeli, da hočejo požreti fetus. Eden takih zlih duhov je bil Lamaštu. Da bi se nosečnost uspešno, iztekla so se zatekali k raznim ritualom, v katerih so imele molitve in prošnje mesečevemu bogu Sinu pomembno vlogo. Seveda so bile skrb in nega porodnice odvisne od premoženja družine. Sužnje in revne ženske so si morale pomagati same, kot so vedele in znale, premožne pa so si lahko privoščile zdravila, masaže in babico. Ne vemo, kdaj so malčku izbrali ime, lahko le domnevamo, da se je to zgodilo kmalu po rojstvu. Ime je bilo namreč zelo pomembno, kajti brez njega posameznik ni mogel dobiti zaščite svojega božjega varuha in je bil zato prepuščen na milost in nemilost zlim duhovom. Praviloma so isto ime nosili celo življenje. Imena navadnih ljudi, ista za ženske in moške, so bila verske formule ali priprošnje, združene z imenom kakšnega božanstva. Tako je bilo moškemu na primer lahko ime Imgur-Ištar, ženski pa Tamgur-Ištar, oboje pa pomeni "Naj mi bo naklonjena Ištar". V času dojenja, ki je trajalo do tretjega leta starosti so tako za deklice kot za dečke skrbele matere, razen pri premožnih družinah, kjer ni dojila mati, temveč ena ali več dojilj. Do desetega leta starosti je dečke vzgajal oče, deklice pa mati. Vzgoja se je razlikovala glede na spol otroka.

MESTNE ZNAMENITOSTI

Obiskovalci so zelo občudovali znamenitosti Babilona. V osrčju mesta se je vzpenjal stopničasti stolp zigurat s templjem na vrhu, posvečenem bogu Marduku, ki je bil zaščitnik mesta babilona. V bližini so bili viseči vrtovi in čudovita kraljeva palača. Mesto je obdajalo mogočno dvojno obzidje z osmimi veličastnimi mestnimi vrati. Med zunanjimi trdnjavskimi zidovi je tekla dvignjena cesta, dovolj široka, da so po njej lahko vozili četverovprežni vozovi.

Veličastni vhod- Ištrina vrata so bila glavni vhod v mesto. Posvečena so bila boginji ljubezni Ištar. Prekrita so bila z modrimi keramičnimi ploščicami in okrašena s podobami levov, zmajev in drugih bajeslovnih živali. Rekonstrukcija Ištarinih vrat je v vzhodnoberlinskem muzeju.

BABILONSKI STOLP- zigurat je bil terasasti stolp v obliki stopničaste piramide, ki je bil 90m visok. Na vrhu stolpa je bilo svetišče. Nekateri zgodovinarji menijo, da je bil zigurat slavni babilonski stolp, ki je omenjen v Svetem pismu .

BABILONSKI VISEČI VRTOVI

Legenda pripoveduje o *pravem raju na zemlji*, ki se je dvigal nad puščavo.

Čudoviti viseči vrtovi so bili zgrajeni v bližini kraljeve palače v Babilonu.. Nahajali so se na vzhodnem bregu reke Evfrat, torej na jugu današnjega Iraka, približno 50 km severno od Bagdada.

Seveda to niso bili viseči vrtovi v pravem pomenu besede, saj je prišlo do napake v prevodu. Latinska beseda "pensilis" sicer ima ta pomen, vendar pomeni tudi "balkonu podoben".

Zasluge za nastanek tega čudesa pripisujejo kralju Nebukadezarju II., ki je vladal med leti 604 in 562 pr.n.š. V tem času je ustvaril čudovite templje, palače, ulice in zidove. Vrtove naj bi zgradil z namenom, da bi zadovoljil svojo ženo Amitis, s katero sta se poročila v želji, da bi

med seboj povezala dve različni deželi. Amitis je bila rojena v Medeji ter je imela veliko željo po rojstnem okolju. Pokrajina, iz katere je prihajala, je bila zelo pestra. Zelena, z gorami bogata pokrajina, medtem ko so jo puste ravnine Mezopotamije spravljale v depresijo. Tako ji je dal Nebukadezar II. zgraditi nekakšno umetno goro, ki se je visoko dvigala v terasah na katerih so cveteli prekrasni vrtovi, okrašeni s čudovitim tropskim cvetjem in drevjem, kar so dosegli s pomočjo umetnega namakanja. Izdelali so domiselno namakalno napravo, ki je bila sestavljena iz dveh velikih koles. Ti sta bili med seboj povezani z verigo na kateri so bila, v enakih razmakih, pritrjena vedra, ki so na najnižji točki naprave zajemala vodo, iz posebnega, za to narejenega bazena, v katerega je voda pritekala iz reke Evfrat. Spodnje kolo je bilo pritrjeno na dolg držaj z ročaji, katerega so ga poganjali sužnji. Tako so vedra z vodo prišla na vrh. Vodo so izlila v drugi bazen, razdeljen na več žlebov, ki so iz različnih strani postopoma namakali vrtove.

BABILON DANES

Danes od Babilona ni ostalo prav veliko
Samo nekaj ruševin in kakšna stara posoda ali kelih.

